

Siedem kościołów z Apokalipsy 2-3 w różnych interpretacjach Towarzystwa Strażnica i Adwentystów Dnia Siódmego

Adwentyści i Świadkowie Jehowy lubują się przede wszystkim w zmieniającym się interpretowaniu Księgi Apokalipsy św. Jana. Nasz artykuł przekrojowo pokazuje zmiany w nauce jednej i drugiej grupy religijnej.

Siedem kościołów z Apokalipsy 2-3 w różnych interpretacjach Towarzystwa Strażnica i Adwentystów Dnia Siódmego

Prawie całe chrześcijaństwo naucza, że siedem kościołów wymienionych w Apokalipsie św. Jana, w jej drugim i trzecim rozdziale, to rzeczywiste wspólnoty z I wieku (Efez, Smyrna, Pergamon, Tiatyra, Sardes, Filadelfia, Laodycea). Natomiast napomnienia skierowane do nich są uniwersalne dla nich wszystkich i dobre do stosowania przez wszystkie wspólnoty kościelne z całych wieków chrześcijaństwa. Jeden z komentarzy do Biblii tak o tym napomknął:

„Wszystkie siedem listów stanowi *jeden* list okrężny (por. [Ap] 1, 4 oraz formułę końcową każdego: »co mówi Duch do kościołów«). Całość ta stanowi niejako odpowiedź Bożą na troskę pasterską Apostoła, troskę, którą na skutek przymusowego oddalenia od swej trzody mógł tylko wypowiedzieć Bogu na modlitwie” (*Apokalipsa Świętego Jana Wstęp – Przekład z Oryginału – Komentarz* o. A. Jankowski OSB, Poznań 1959 s. 297).

Natomiast przez ostatnie wieki wiele sekt wyznacza jakieś dziwne konkretne okresy dla poszczególnych kościołów. Pojawiają się epoki i lata.

Najczęściej ostatni z kościołów, to znaczy Laodycea (czasem przedostatni – Filadelfia), to oczywiście wyłącznie dziś istniejący kościół lub zbór. Identyfikowany jest on z konkretną sektą, jako jedyny właściwy i prawdziwy oraz mający swego przywódcę zwanego „aniołem” czy „posłańcem”.

Przykładem dla nas w tym tekście będzie Towarzystwo Strażnica, które miało w swej historii kilka wykładni dotyczących siedmiu kościołów z Apokalipsy.

Również Kościół Adwentystów Dnia Siódmego miał co najmniej dwie interpretacje dotyczące tego zagadnienia.

Te dwa wyznania nauczają, że właściwie nikt nie mógł zrozumieć Apokalipsy św. Jana dopóki one się nie pojawiły na arenie dziejów.

Nikt według nich przez całe wieki nie mógł wiedzieć o czym mówi ta księga, skoro nie pojawił się jeszcze ostatni kościół z Laodycei, wyłaniający się według adwentystów w roku 1844, a według a Świadków Jehowy w roku 1914. To wszystko pachnie wyjątkową gnozą.

Siedem kościołów z Apokalipsy 2-3 w różnych interpretacjach Towarzystwa Strażnica i Adwentystów Dnia S

Artykuł nasz składa się z dwóch następujących rozdziałów:

Towarzystwo Strażnica i Świadkowie Jehowy a siedem kościołów (Ap 2-3)

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego a siedem kościołów (Ap 2-3)

Towarzystwo Strażnica i Świadkowie Jehowy a siedem kościołów (Ap 2-3)

Przyszły prezes (prezes od 1884 r.) C. T. Russell (zm. 1916), Towarzystwo Strażnica i Świadkowie Jehowy kilka razy zmieniali interpretację dotyczącą siedmiu kościołów z tekstu Ap 2-3. Poniżej skrótowo zamieszczamy te różne wykładnie obowiązujące od roku 1877 do dziś. Początkowo były to konkretne okresy czy epoki (siedem) z podanymi latami ich trwania. Obecnie jest to jeden okres składający się siedmiu symbolicznych zborów działających w jednym czasie, reprezentujących cały ruch Świadków Jehowy od roku 1914 (wcześniej od roku 1879).

Pierwsza interpretacja Ap 2-3 Towarzystwa Strażnica

Pierwsza interpretacja omawianego tekstu pojawiła się w książce wydanej w roku 1877 przez C. T. Russella razem z N. Barbourem. Było to zanim zostało założone Towarzystwo Strażnica (1881) i gdy nie istniało jeszcze czasopismo *Strażnica* (1879). Pomijamy pierwsze pięć kościołów (omawiamy je w tabeli poniżej), gdyż przy omawianiu ich nie podano konkretnych dat, choć zamieszczono ogólnie pewne wydarzenia z historii świata:

„Szósty, Filadelfia, znaczy »miłość braterska« i odnosi się do kościoła reformacji, od dni Lutra do początku »czasu końca«, czyli 1798 roku; siódmy, Laodycea, oznacza »sąd« i odnosi się do kościoła »czasu końca«, który obejmuje rozbrzmiewanie siódmej trąby wraz z jej zwiastowaniem adwentu, z jego czasem ucisku i dniem gniewu; jego nagrodą dla proroków i świętych, i tych, którzy się boją jego imienia, małych i wielkich, oraz zniszczeniem tych, którzy niszczą ziemię” (*The Three Worlds, and the Harvest of This World* [Trzy światy i żniwo tego świata] 1877 s. 177 [na tej stronie omówiono też pięć pozostałych kościołów]).

W skrócie:

Filadelfia od czasów Lutra do 1798 r.

Laodycea od 1798 r. do czasu nagrody dla dobrych i zniszczenia złych.

[pozostałe okresy-zbory pokazujemy poniżej w tabeli]

W późniejszym czasie (po roku 1877) C. T. Russell nie omawiał szczegółowo tekstu Ap 2-3 zadawalając się ogólnikiem, że pierwszy kościół w Efezie to czasy apostołskie, a siódmy kościół w Laodycei to nasze dni. Nie da się też określić, kiedy konkretnie odrzucił on tę pierwotną interpretację.

Trzeba tu dodać, że w roku 1889 C. T. Russell odrzucił w swej nauce datę 1798, a przyjął rok 1799 (patrz ang. *Strażnica* listopad 1890 s. 1258 [reprint]; ang. *Nadszedł Czas* 1889 s. 256, 273, 296). Jednak nie pozostawił po sobie komentarza dotyczącego Ap 2-3 z tą nową datą.

Druga, trzecia i czwarta interpretacja Ap 2-3 Towarzystwa Strażnica

W roku 1917 Towarzystwo Strażnica wydało nowy komentarz do ksiąg Apokalipsy i Ezechiela omawiający szczegółowo tekst Ap 2-3. Odrzucono w nim rok 1798 na rzecz roku 1874 i 1918 (wcześniej był rok 1914 zamiast roku 1918; później był nieokreślony czas, zamiast roku 1918):

„[Ap] 1.4. *Jan siedmiu zborom*. – Nie tylko literalnie siedmiu zgromadzeniom wzmiankowanym w wierszu 11 i w innych miejscach, lecz do wszystkich kościołów wszystkich okresów, począwszy od czasów apostołskich aż dotąd” (*Dokonana Tajemnica* 1925 s. 13).

„Zboru Efezkiego. — Pierwszy wiek Kościoła zaczął się na Zielone Świątki, na wiosnę, R. P. 33, a zakończył się na wiosnę, R. P. 73” (*Dokonana Tajemnica* 1925 [ang. 1917, 1927] s. 25).

„Kościołowi okresu Smyrnejskiego (od roku 73 do roku 325) i Pergamos (od roku 325 do 1160) nic nie było wspomniane o wtórem przyjsciu Chrystusa; zaś do Kościoła z okresu Tyjatyrskiego (od 1160 do roku 1378) było powiedziane: »Co macie, trzymajcie aż przyjdę«. Kościołowi z okresu Sardziech (od 1378 do 1518) było powiedziane. – »Jeśli tedy czuć nie będziesz przyjdę na cię jako złodziej, a nie zrozumiesz, której godziny przyjdę na cię.« Kościołowi z okresu Filadelfijskiego (1518 do 1874)” (*Dokonana Tajemnica* 1925 [ang. 1917, 1927] s. 58).

„I do Laodycei. — Okres Kościoła podczas Wtórej Obecności Chrystusa” (*Dokonana Tajemnica* 1925 [ang. 1917, 1927] s. 18).

„Jesień 1874 R. P. – Wtóre Przyjście Chrystusa” (*Dokonana Tajemnica* 1925 [ang. 1917] s. 68).

„O siedmiu epokach, opisanych w poprzednich dwóch rozdziałach, kończących się szczególnie w R. P. 73, 325, 1160, 1378, 1518, 1874 i 1918” (*Dokonana Tajemnica* 1925 [ang. 1917] s. 83; wykres patrz s. 73).

Później ostatni okres w nowszej angielskiej wersji cytowanej książki znów skorygowano (w polskiej wersji nie zmieniono tego):

„Okres Laodycejski Kościoła rozciąga się do jesieni 1874, aż do śmierci ostatniego z namaszczonech. Członkowie Ciała teraz jeden po drugim odchodzą” (*The Finished Mystery* 1923, 1926, 1927 s. 58).

Natomiast słowa powyższe zawierające też rok 1918 („73, 325, 1160, 1378, 1518, 1874 i 1918”), z dawniejszej wersji angielskiej i polskiej, w nowszej angielskiej edycji od roku 1923 usunięto (patrz *The Finished Mystery* 1923, 1926, 1927 s. 72).

Początkowo jednak uczono, że okres Laodycejski zakończy się w roku 1914 (a nie w roku 1918), wraz ze zniszczeniem Babilonu:

„[1911 r.] Powinno się wyraźnie zaznaczyć, że równoległość pomiędzy wiekami Żydowskim i Ewangelii, odnosi się do nominalnych systemów obu wieków i wskazuje na rok 1874, jako początek »żniwa« i zbierania »wybrańców« z czterech wiatrów nieba; 1878, jako czas gdy Babilon został formalnie odrzucony, Laodicea wyrzuconą z ust – czas od którego jest powiedziane »Babilon, upadł, upadł« – odpadł z łaski Bożej. Równoległość w 1881 zdaje się wskazywać, że pewne łaski w dalszym ciągu dochodzą tych, którzy są w Babilonie, bez względu na to, że system ten został odrzucony. (...) Zgodnie z tą paralełą październik 1914 roku, będzie świadkiem zupełnego końca Babilonu »jako wielkiego kamienia młyńskiego, wrzuconego w morze« i zupełnie zniszczonego jako system” (*Co kaznodzieja Russell odpowiadał na zadawane jemu liczne pytania* 1947 [ang. 1917] s. 439-440 [ang. *Strażnica* 15.06 1911 s. 4842, reprint]).

Patrz też *Walka Armagieddonu* 1920 (ang. 1897) s. 65; ang. *Strażnica* 01.06 1905 s. 3569 (reprint).

Później, w roku 1917, polecono w ogólnie pojętej chronologii zmienić rok 1914 na 1918 oraz rok 70 na 73:

„Przejrzyj ponownie porównanie Dyspensacji w Wykładach Pisma Św. tom II, str. 276 i 277; zmień 37 na 40, 70 na 73 i 1914 na 1918 i wierzymy, że to jest akuratnem i wypełni się »w wielkiej mocy i chwale.«

Siedem kościołów z Apokalipsy 2-3 w różnych interpretacjach Towarzystwa Strażnica i Adwentystów Dnia Siódmego

(Marka 13:26). Nie było możebnem przewidzieć, czy nasz Pan miał na myśli rok 70, czy rok 73, który nam miał służyć za wskazówkę odnośnie końca państwa Żydowskiego, aż dopiero po Październiku roku 1915” (*Dokonana Tajemnica* 1925 [ang. 1917] s. 69-70).

W skrócie:

Filadelfia od 1518 do 1874 r.

Laodycea od 1874 do 1914 r.;

od 1874 do 1918 r.;

od 1874 do śmierci ostatniego namaszczonego.

Oczywiście siedmiu aniołów, związanych z siedmioma kościołami, to było, według nauki Towarzystwa Strażnica, siedem konkretnych osób:

„Siedmiu Postaćców Kościoła

Św. Paweł (...) Św. Jan (...) Aryusz (...) Waldo (...) Wyclife (...) Luter (...) Russell” (*Dokonana Tajemnica* 1925 s. 74 [przy każdym imieniu czy nazwisku umieszczono ilustrację danej osoby]). Patrz też *Strażnica* 15.06 1925 s. 181.

Piąta interpretacja Ap 2-3 Towarzystwa Strażnica

W roku 1928 ogłoszono, że szósty okres Filadelfijski nie trwał od 1518 do 1874 roku, ale mieścił się w latach 1874-1918:

„Teksty biblijne, a także i fakty silnie podtrzymują wniosek, że Filadelfijski okres kościoła rozpoczął się około roku 1874, a zakończył się około roku 1918” (*Strażnica* 01.12 1928 s. 355 [ang. 15.10 1928 s. 307]).

„Filadelfijski okres kościoła rozpoczął się z wtórą obecnością Pańską w roku 1874, a osiągnął kulminacyjnego punktu w czasie, kiedy Pan przyszedł do swej świątyni” (*Strażnica* 01.12 1928 s. 359 [ang. 15.10 1928 s. 311]).

Natomiast o siódmym okresie Laodycejskim ogłoszono, że nie trwał on od 1874 do 1918 roku (czy do śmierci ostatniego pomazańca), ale rozpoczął się w roku 1919 i trwa nadal:

„Teksty biblijne, a także i fakty silnie podtrzymują wniosek (...), że Laodyceński okres rozpoczął się około roku 1919, który trwa nadal” (*Strażnica* 01.12 1928 s. 355).

Pozostałych okresów, jako mniej ważnych dla Towarzystwa Strażnica, nie omawiano w publikacjach z tego czasu.

Oczywiście w roku 1928 odrzucono też C. T. Russella jako posłańca Laodycejskiego:

„»Aniołem« lub posłańcem Laodycejskiego kościoła nie może być jednostka. Pan nie powierza interesów swego królestwa żadnej pojedynczej osobie. (...) Zatem posłańcem Laodycejskim jest zbiorowe grono wiernych członków w Chrystusie” (*The “angel” or messenger of the Laodicean church could not be an individual. The Lord is not committing his kingdom interests to any one person. (...) The messenger of Laodicea, therefore, is the collective body, faithful members in Christ.* – ang. *Strażnica* 01.11 1928 s. 324; patrz też ang. *Strażnica* 01.07 1928 s. 199).

W skrócie:

Filadelfia od 1874 do 1918 r.

Laodycea od 1919 r. i „trwa nadal”.

Szósta interpretacja Ap 2-3 Towarzystwa Strażnica

W roku 1930 Towarzystwo Strażnica wydało swój nowy podręcznik pt. *Światło*, omawiający całą Apokalipsę św. Jana. Komentując tekst Ap 2-3 i poszczególne kościoły (zборы) porzuciło ono podział na epoki (okresy), o których pisaliśmy powyżej, a ustanowiło ono jeden okres dla nich wszystkich:

„Istnieje szereg przyczyn, dla których te »siedem zborów« nie mogą się odnosić do okresów czasu zborów od apostołów do czasu teraźniejszego» (Światło 1930 t. I, s. 14).

W roku 1930 ogłoszono, że wszystkie siedem kościołów mieści się w czasie od roku 1879 do chwili obecnej. Data ta miała związek z rozpoczęciem wydawania czasopisma *Strażnica* od lipca 1879 roku:

„(...) owe »siedem zborów« muszą więc przedstawiać wszystkie jednocześnie istniejące zbory, w których bez wątplenia przeważały opisane stosunki. Niezaprzeczalny więc z tego wniosek, że te siedem zborów zobrazowują stan rzeczy czyli stosunki w jednym i tym samym czasie we wszystkich zborach (...) Tem samym więc poselstwo do »siedmiu zborów« odnosi się do czasu od roku 1879» (Światło 1930 t. I, s. 16-17).

Według tej nowej nauki siedmiu aniołów, związanych z siedmioma zborami, to namaszczeni nadzorcy w zborach:

„Objawienie niezawodnie przeznaczone jest dla spłodzonych z ducha, żyjących na ziemi przy wtórej obecności Pańskiej (...) Efez był stolicą wyżej wspomnianej rzymskiej prowincji i zdaje się trafnie ilustrować stosunki, które istniały od początku powrotu Pana do jego przyjścia do swojej świątyni i które szczególnie odnoszą się do przywódców, czyli starszych zborów» (Światło 1930 t. I, s. 17).

Naukę o roku 1879 podtrzymywano przez wiele lat, prawdopodobnie aż do początku lat 50. XX wieku (dość długo nie omawiano fragmentu Ap 2-3, jak wskazuje angielski skorowidz obejmujący lata 1930-1985):

„Dlatego poselstwo do »siedmiu zborów« zaczęło się stosować od roku 1879» (*Strażnica* 01.09 1938 s. 269 [ang. 15.02 1937 s. 61]).

„Poselstwo do »siedmiu zborów« zaczęło się stosować od roku 1879 po Chr.» (*Strażnica* 15.09 1938 s. 285 [ang. 15.01 1938 s. 30]).

W skrócie:

Wszystkie siedem zborów od roku 1879 do dziś.

Siódma interpretacja Ap 2-3 Towarzystwa Strażnica

Kolejna i zarazem aktualna interpretacja porzuciła rok 1879 na rzecz roku 1914 (nie podano powodu odrzucenia roku 1879, a tylko uzasadnienie dla roku 1914). Prawdopodobnie pojawiła się ona w roku 1952, bo dopiero wtedy omówiono wspomniany fragment Ap 2-3 (*Strażnica* Nr 17, 1952 s. 8 [ang. 15.04 1952 s. 248]; *Strażnica* Nr 8, 1958 s. 9 [ang. 15.01 1958 s. 48]). Tak uczy się do dziś:

„Siedem zborów wyobraża namaszczonech chrześcijan po roku 1914, a udzielone rady w zasadzie dotyczą wszystkich zborów ludu Bożego na ziemi” (*Strażnica* 15.04 2012 s. 29).

Nowa wykładnia nie mówiła już tylko o starszych w zborach, którzy byli pomazańcami, ale i o starszych z klasy ziemskiej „drugich owiec”. Oni są tymi „siedmioma aniołami” z poszczególnych zborów:

„W Biblii gwiazdy symbolizują czasem rzeczywistych aniołów, ale przecież Jezus nie posłużyłby się człowiekiem do spisania orędzia przeznaczonego dla stworzeń duchowych. Logiczny jest zatem wniosek, że »gwiazdy« wyobrażają tu namaszczonech duchem nadzorców czy też ich grona. Określenie »aniołowie« nawiązuje do ich roli posłańców. A ponieważ organizacja Boża stale się rozrasta, ?wierny szafarz’ mianuje nadzorcami wykwalifikowanych mężczyzn również spośród »drugich owiec« Jezusa” (*Strażnica* Nr 10, 2003 s. 10; por. *Wspaniały finał Objawienia bliski!* 1993 s. 28).

„Jan zwraca się tutaj do »siedmiu zborów«, których nazwy zostaną nam podane w dalszej części prorocтва. (...) Ponieważ w dniu Pańskim liczba zborów na świecie wzrosła do kilkudziesięciu tysięcy, więc słowa skierowane niegdyś głównie do »siedmiu zborów«, składających się z pomazańców, niewątpliwie dotyczą również całego dzisiejszego ludu Bożego (Objawienie 1:10). Doniosłe orędzie Jana faktycznie odnosi się do wszystkich rozsianych po całej ziemi zborów Świadców Jehowy oraz do każdego, kto utrzymuje z nimi łączność” (*Wspaniały finał Objawienia bliski!* 1993 s. 18).

W skrócie:

Wszystkie siedem zborów od roku 1914 do dziś.

Podsumowanie

W tabeli poniżej w skrócie pokazujemy wszystkie siedem interpretacji tekstu Ap 2-3 o poszczególnych kościołach (zborach), jakie pozostawia po sobie Towarzystwo Strażnica.

Kościół, zbory	1 wykładnia	2, 3 i 4 wykładnia	5 wykładnia	6 wykładnia	7 wykładnia
Efez	Apostolska faza kościoła.	Od 33 do 73 r. (wcześniej 70 r.).	Brak nowej wykładni.	Od 1879 r. do dziś (wszystkie 7 zborów).	Od 1914 r. do dziś (wszystkie 7 zborów).
Smyrna	Kościół prześladowany i odstępczy.	Od 73 do 325 r. (wcześniej 70 r.).	Brak nowej wykładni.	jw.	jw.
Pergamon	Kościół po Konstantynie.	Od 325 do 1160 r.	Brak nowej wykładni.	jw.	jw.
Tiatyra	Kościół, który jako „niewiasta zbiegła na pustynię” (Ap 12:6).	Od 1160 do 1378 r.	Brak nowej wykładni.	jw.	jw.
Sardes	Kościół przed reformacją.	Od 1378 do 1518 r.	Brak nowej wykładni.	jw.	jw.
Filadelfia	Od czasu Lutera do 1798 r.	Od 1518 do 1874 r.	Od 1874 do 1918 r.	jw.	jw.
Laodycea	Od 1798 r. do chwili udzielenia ludziom nagrody i kary.	Od 1874 <u>do 1914 r.</u> Od 1874 <u>do 1918 r.</u> Od 1874 r. <u>do śmierci ostatniego namaszczonego.</u>	Od 1919 r. i „trwa nadal”.	Od 1879 r. do dziś.	Od 1914 r. do dziś.

Da się zauważyć w tabeli, że różnice w wyznaczanych okresach sięgają 1800 lat (73 r. i 1879 r.), a nawet prawie 1900 lat (33 r. i 1914 r.).

Widzimy też z powyższego, że szczególnie okres Laodycei jest Towarzystwu Strażnica bliski i był on najczęściej zmieniany. Wszystko po to, by dostosować tę organizację do wyznaczonego przez siebie okresu Laodycejskiego. Towarzystwo Strażnica koniecznie chce przez to pokazać, że w Biblii jest mowa o nim.

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego a siedem kościołów (Ap 2-3)

Kościół Adwentystów Dnia Siódmego nie zmieniał tak wiele razy, jak Towarzystwo Strażnica, swojej wykładni o kościołach z tekstu Ap 2-3.

Jednak znane są nam co najmniej dwie jego interpretacje. Nie możemy wykluczyć, że było ich więcej, ale stara literatura adwentystyczna jest trudniej dostępna (szczególnie polska), niż Świadków Jehowy, więc nie jesteśmy w stanie dogłębnie zbadać tej kwestii.

Poza tym na przykład cytowana książka Uriaha Smitha (zm. 1903) została zrewidowana wiele lat po jego śmierci, bo w roku 1944. Nie od dziś wiadomo, że dzieło to było zmieniane, szczególnie w kwestiach trynitarnych, bowiem Smith był antytrynitarzem i po zgonie tego pioniera adwentyzmu korygowano jego niektóre komentarze (np. do Ap 3:14 – „Początek stworzenia Bożego”).

Nie dziwny się, że adwentyści zmieniają swoje nauki z upływem czasu, bowiem postępują oni podobnie jak Świadkowie Jehowy, zastaniając się tak zwanym „nowym światłem”:

„(...) doktryna adwentyzmu posiada orientację biblijną (...) Nie cechuje jej dogmatyzm, ma jednak formę zdefiniowaną i ustaloną, choć nie zamkniętą. W myśl bowiem nauki Pisma Świętego »Ścieżka sprawiedliwych, jako światłość jasna, która im dalej, tym bardziej świeci, aż do dnia doskonałego« [Prz 4:18] W miarę upływu czasu i rozwijających się wydarzeń, treść objawienia Bożego – zwłaszcza profetycznych partii Pisma Świętego – staje się pod tchnieniem Ducha Świętego coraz jaśniejsza. Stąd progresywny charakter doktryny przy zachowaniu jej autentyzmu i tożsamości. »Nowe światło« nie unicestwia »światła starego«, przeciwnie, łączy się ze »światłem starym« powodując, że lśni ono jeszcze większym blaskiem (por. Prawo Wewnętrzne Kościoła, s. 229)” (*Adwentyzm* Z. Łyko, Warszawa 1970, s. 98-99).

Świat i wydarzenia polityczno społeczne się zmieniają, więc adwentyści i Świadkowie Jehowy korygują swoje komentarze do Apokalipsy św. Jana. Tak było dawniej i tak jest i dziś. Towarzystwo Strażnica ma podobno wydać znów nowe omówienie tej księgi. Jak będzie u adwentystów, to się z czasem okaże.

Pierwsza interpretacja Ap 2-3 Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego

Źródło które posiadamy i cytujemy pochodzi z roku 1944 (po polsku wydane w roku 2009), choć napisane zostało pierwotnie po angielsku za życia U. Smitha (zm. 1903), który był pierwszym sekretarzem Generalnym Konferencji Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego (od roku 1863) i jednym z przywódców ruchu adwentowego. Jednak adwentyści używają dziś wersji zrewidowanej (w roku 1944) jego dzieła, choć powstało ono na długo przed rokiem 1900 (wersję polską wydał jeden z odłamów adwentystycznych).

Oto teksty z niego:

Efez – „od zmartwychwstania Chrystusa do końca pierwszego wieku, lub do śmierci ostatniego z apostołów” (*Daniel i Objawienie* U. Smith, Kowale 2009 [ang. wydanie zrewidowane 1944 r.] s. 34 [370]).

Siedem kościołów z Apokalipsy 2-3 w różnych interpretacjach Towarzystwa Strażnica i Adwentystów Dnia Siódmego

Smyrna – „A.D. 100-323” (*Daniel i Objawienie* U. Smith, Kowale 2009 [ang. wydanie zrewidowane 1944 r.] s. 38 [374]).

Pergamon – „A.D. 323, do ustanowienia papieżstwa w A.D. 538” (*Daniel i Objawienie* U. Smith, Kowale 2009 [ang. wydanie zrewidowane 1944 r.] s. 43 [379]).

Tyjatyra – „od A.D. 538 do A.D. 1798” (*Daniel i Objawienie* U. Smith, Kowale 2009 [ang. wydanie zrewidowane 1944 r.] s. 44 [380]).

Sardes – „około roku 1798 (...) do wielkiego ruchu, który zaznaczył kolejną epokę w historii ludu Bożego” (*Daniel i Objawienie* U. Smith, Kowale 2009 [ang. wydanie zrewidowane 1944 r.] s. 49 [385]).

Filadelfia – „wyraża położenie i ducha tych, którzy przyjęli poselstwo adwentowe do jesieni 1844 roku. Wielkie religijne przebudzenie na początku dziewiętnastego wieku, które było rezultatem badania prorocत्व, zakończyło się tym ruchem adwentowym. Ludzie z każdego wyznania byli przekonani, że przyjście Chrystusa jest bliskie” (*Daniel i Objawienie* U. Smith, Kowale 2009 [ang. wydanie zrewidowane 1944 r.] s. 52 [388]).

Laodycea – „Poselstwo do tego zboru pokazuje końcowe sceny czasu próby. Objawia okres sądu. Jest to ostatni okres kościoła. W rezultacie, dotyczy wierzących w czasie trwania poselstwa trzeciego anioła, ostatniego przesłania łaski przed nadejściem Chrystusa (Obj. 14:9-14)” (*Daniel i Objawienie* U. Smith, Kowale 2009 [ang. wydanie zrewidowane 1944 r.] s. 57 [393]).

W skrócie:

Efez od zmartwychwstania Chrystusa do końca pierwszego wieku, lub do śmierci ostatniego z apostołów.

Smyrna lata 100-323.

Pergamon lata 323-538.

Tyjatyra lata 538-1798.

Sardes od 1798 r. (...) do wielkiego ruchu, który zaznaczył kolejną epokę w historii ludu Bożego.

Filadelfia od początku XIX w. do jesieni 1844 roku.

Siedem kościołów z Apokalipsy 2-3 w różnych interpretacjach Towarzystwa Strażnica i Adwentystów Dnia Siódmego

Laodycea od jesieni 1844 r. do nadejścia Chrystusa.

Jak widzimy z powyższego, okresy Sardes i Filadelfii jakby się pokrywały.

Druga interpretacja Ap 2-3 Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego

Druga interpretacja tekstu Ap 2-3, zapewne nadal obowiązująca adwentystów, pochodzi z ich komentarza do Apokalipsy św. Jana.

Oto teksty z niego:

Efez – „w latach 31-100 naszej ery” (*Apokalipsa* A. Godek, Warszawa 1988, s. 33).

Smyrna – „w latach 101-313 naszej ery” (*Apokalipsa* A. Godek, Warszawa 1988, s. 41).

Pergamon – „w latach 314-538 naszej ery” (*Apokalipsa* A. Godek, Warszawa 1988, s. 48).

Tyjatyr – „Rozpoczyna się (...) w roku 538 i trwa do roku 1517” (*Apokalipsa* A. Godek, Warszawa 1988, s. 52).

Sardes – „można byłoby zamknąć w latach 1517-1798” (*Apokalipsa* A. Godek, Warszawa 1988, s. 55).

Filadelfia – „można byłoby zamknąć w latach 1798-1844” (*Apokalipsa* A. Godek, Warszawa 1988, s. 63).

Laodycea – „można byłoby zamknąć w latach 1844 do powtórnego przyjścia Jezusa Chrystusa” (*Apokalipsa* A. Godek, Warszawa 1988, s. 66).

W skrócie:

Siedem kościołów z Apokalipsy 2-3 w różnych interpretacjach Towarzystwa Strażnica i Adwentystów Dnia S

Efez w latach 31-100.

Smyrna w latach 101-313.

Pergamon w latach 314-538.

Tyjatyrza w latach 538-1517.

Sardes w latach 1517-1798.

Filadelfia w latach 1798-1844.

Laodycea w latach 1844 do powtórnego przyjścia Jezusa Chrystusa.

Podsumowanie

W tabeli poniżej w skrócie pokazujemy obie interpretacje tekstu Ap 2-3 o poszczególnych kościołach (zborach), jakie pozostawia po sobie Kościół Adwentystów Dnia Siódmego.

Kościół, zbor	1 wykładnia	2 wykładnia
Efez	od zmartwychwstania Jezusa do końca I w., lub do śmierci ostatniego apostoła.	w latach 31-100.
Smyrna	lata 100-323.	w latach 101-313.
Pergamon	lata 323-538.	w latach 314-538.
Tyjatyrza	lata 538-1798.	w latach 538-1517.
Sardes	od 1798 r. (...) do wielkiego ruchu, który zaznaczył kolejną epokę w historii ludu Bożego.	w latach 1517-1798.
Filadelfia	od początku XIX w. do jesieni 1844 roku.	w latach 1798-1844.
Laodycea	od jesieni 1844 r. do nadejścia Chrystusa.	w latach 1844 do powtórnego przyjścia Jezusa Chrystusa.

Da się zauważyć powyżej, że szczególnie kościoły w Tyjatyrze i Sardes mają różne okresy swego trwania, choć i inne epoki też nie są w pełni ze sobą zgodne.

Widzimy również w tabeli, że szczególnie okres Laodycei jest Kościołowi Adwentystów Dnia Siódmego, jak i Świadkom Jehowy, szczególnie bliski. Wszystko po to, by dostosować ten kościół do wyznaczonego przez siebie okresu Laodycejskiego. Adwentyści koniecznie chcą przez to pokazać, że w Biblii jest o nich mowa.

Na zakończenie warto wspomnieć, że oba wymienione wyznania zaliczane są do grup apokaliptycznych, które istnieją mniej więcej tak samo długo, od XIX wieku. Oba też narodziły się w USA i mają zbliżoną liczbę wyznawców. Oba wyznania wywodzą się też z ruchu adwentowego, jednak każde z nich opracowało z czasem swoją niezależną eschatologię i apokaliptykę. Ich interpretacje tekstu Ap 2-3 całkowicie są rozbieżne. Jedynie pierwsze dwa okresy są częściowo zgodne. Natomiast siódmy okres Laodycei jest już całkiem różny: u adwentystów jest to rok 1844, a u Świadków Jehowy to rok 1914. Obie te daty są dla tych wyznań najważniejszymi datami w historii świata i dla nich charakterystycznymi, bo na nich opiera się w obu przypadkach eschatologia tych grup.

Author: Włodzimierz Bednarski

<http://bednarski.apologetyka.info/article/1099/>